

บทบาทของงานพิธี ในฐานะที่เป็นสื่อ

นางสายสม วงศานุรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-716-9

สิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019464 ๑๙๓๗๑๖๕๗

THE PARTY AS A COMMUNICATION MEDIUM

Mrs. Saisom Wongsasuluk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-716-9

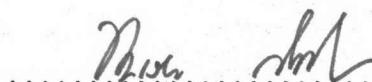
หัวชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของงานพืชในฐานะที่เป็นสื่อ
 โดย นางสาวสม วงศ์สุลักษณ์
 ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริษัย ศิริกายะ

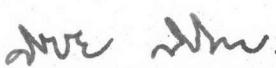

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
 หนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรบริყุณนาบบัณฑิต

, คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ภารว วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

, ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญเรือง กิติวัฒน์)

, อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริษัย ศิริกายะ)

, กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ จุมพล รอคคําศิริ)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกด้วยวิทยาพิพานร์ภัยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สายสม วงศากลักษณ์ : บทบาทของงานพิธี ในฐานะเป็นสื่อ (THE PARTY AS A COMMUNICATION MEDIUM) อ. ทปริกษา : รศ.ดร. ศิริชัย ศิริกาญจน์, 140 หน้า
ISBN 974-582-716-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ทราบว่างานพิธี (Party) นั้น เป็นเวทีย่างหนึ่งซึ่ง เป็นส่วนประกอบของชีวิตคน ในสังคมปัจจุบัน เพาะรายงานพิธีนี้สามารถสื่อความหมาย โดยสื่อจากเจ้าภาพ ผู้จัดงาน สื่อจากผู้ไปร่วมงาน และสื่อจากตัวงานพิธีเอง ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้ ได้นำแนวคิดของ มาร์แคล แมคคลูร์น มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ที่ว่า สื่อก็คือสาร และสื่อนั้นมีทั้งสื่อร้อนและสื่อยืด และสื่อ เป็นส่วนประกอบ หรือส่วนขยายของคน

ซึ่งผลจากการวิจัย ทำให้ทราบว่า งานพิธีสามารถสื่อวัฒนธรรม ค่านิยม สังคม ทัศนคติ และความบันเทิง ให้แก่ผู้ไปร่วมงานได้ โดยสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการ วางแผนและปฏิบัติตนในงานพิธีต่าง ๆ อีกทั้งยังใช้เป็นข้อมูล ในการที่จะใช้งานพิธีเป็นสื่อในการเผยแพร่ กิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจ และกิจกรรมทางสาธารณชนได้

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C450654 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: PARTY MEDIUM

SAISOM WONGSASULUK : THE PARTY AS A COMMUNICATION MEDIUM.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAI SIRIKAYA, PH.D. 140 PP.

ISBN 974-582-716-9

This research aims to study "How the party can be the stage and main part for social lives and its manner in the present day" According to the party can act as a media of messages by itself from their hosts to their guests.

As per Marshall McLuhan, we can apply and analyse that "Medium is the message" and normally are hot and cold and also some exaggeration part of human lives.

The result proved that the party can reflect social culture, attitude, belief system, recreation to all of the penetrator and this will be the great social manner in any ceremony.

More ever we can also open wide for all of the party's atmosphere to be the business niche or any social activities.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Dr. Mr.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สาเร็จล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของ รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้งได้รับความอนุเคราะห์จาก รศ. จุมพล รอตดาวิต และ พศ. ขวัญเรือน กิติวนน์ ในภาระที่ค้าขึ้นและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่งานวิจัยนี้

ผู้วิจัยได้ขอรับขอบเขตประคุณ เจ้าภาพผู้จัดงานพิธี และผู้ร่วมงานพิธีทุกท่าน ตลอดจนท่านผู้ล่วงลับไปแล้วที่ผู้วิจัย ได้เก็บข้อมูลต่างๆ จากงานพิธีศพของท่านและทางงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ ในการเขียนวิชาการของการศึกษาต่อไปในภายหน้าผู้วิจัยขอถือศรัทธาส่วนกุศลนี้ ให้กับท่านผู้ล่วงลับเหล่านี้ด้วย

สิ่งที่ผู้วิจัยบรรยายไว้จากการศึกษาในครั้งนี้ เทศศาสนาสตรีก็คือ บุคลากรของคณะอันได้แก่เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ฝ่ายرسالة ฝ่ายธุรการ ตลอดจนนักการทุกท่าน ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อต่อผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ในสถาบันนี้

และท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณ คุณบริษัท วงศ์สุตสักษ์ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างตั้งใจตลอดมา

สายสม วงศ์สุตสักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญภาพ	๑๑
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
๒. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
แนวคิดของ Marshall McLuhan	๗
แนวคิดเรื่องการเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์	๒๕
แนวคิดเชิงสังคมวิทยา	๓๔
๓. ระเบียบวิธีวิจัย	๔๓
แหล่งข้อมูล	๔๓
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
การนำเสนอข้อมูล	๔๖
๔. งานพิธีส่วนบุคคล	๔๘
งานเสี่ยงสังสรรค์	๕๓
งานแต่งงาน	๖๑
งานบ้านใหม่หรือเปิดอาคาร	๗๑
งานเกษตรอยุธายการ	๗๘
งานวันเกิด	๘๒

งานสถาปนา	89
งานศพ	94
5. งานพิธีส่าหรือรักษาศพ	100
งานแพะชันไขว้เพื่อการรักษาศพ	100
งานนิทรรศการขยายบัตรเข้าชมเพื่อการรักษาศพ	104
งานบีบวิ่งเพื่อการรักษาศพ	108
6. สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้เขียน	140

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1. สักข์และแผนภาพ การจัดเตียงแบบบุฟเฟต์.....	49
2. สักข์และแผนภาพ การจัดเตียงแบบศอกเหล.....	50
3. สักข์และแผนภาพ การจัดเตียงแบบโต๊ะจีน.....	51
4. สักข์และแผนภาพ การจัดเครื่องไว้ในการรับประทานอาหาร.....	52
5. สักข์และแผนภาพ การจัดโต๊ะและเวทีแข่งขันโชว์.....	102
6. สักข์และแผนภาพ บัตรเชิญและหมายกำหนดการ.....	121